

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

21.04.2026

Буа шәһәре

КАРАР

№149/Бк/к

2026-2028 елларга Буа муниципаль районының гомуми файдаланудагы җирле әһәмияттәге юлларында юл эшләре программасын муниципаль бюджет акчалары исәбеннән раслау турында

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль законга, «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 8 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль законга туры китереп, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Башкарма комитеты карар бирә:

1. «2026-2028 елларга Буа муниципаль районының гомуми файдаланудагы җирле әһәмияттәге юлларында муниципаль бюджет акчалары исәбеннән юл эшләре турында» программасын (1 нче кушымта) расларга.

2. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Башкарма комитетының «2025-2027 елларга Буа муниципаль районының гомуми файдаланудагы җирле әһәмияттәге юлларында юл эшләре программасын муниципаль бюджет акчалары исәбеннән раслау турында» 2025 елның 11 июнендәге 209/Бк/к номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карар Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында рәсми басылып чыккан көннән законлы көченә керә (<https://pravo.tatarstan.ru/>), шулай ук Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында урнаштырылырга тиеш (<http://buinsk.tatarstan.ru>).

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Буа муниципаль районы Башкарма комитеты
житәкчесе

Л.Р. Шакирҗанов

**«2026-2028 елларга Буа муниципаль районының гомуми файдаланудагы
жирле әһәмияттәге юлларында юл эшләре турында»
муниципаль программа паспорты
(алга таба муниципаль программа)**

Программа исеме	«2026-2028 елларга Буа муниципаль районының гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге юлларында юл эшләре турында» программасы	
Программаны эшләү өчен нигез (хокукий актның исеме, номеры һәм датасы)	257-ФЗ номерлы Федераль закон, 08.11.2007 елдан «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон	
Программаны төп эшләүчеләр	Буа муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, транспорт, торак-коммуналь һәм юл хужалыгы бүлегенә	
Программаның үтәүчесе	Буа муниципаль районы Башкарма комитеты	
Программаның максаты	Буа муниципаль районы торак пунктлары чикләрендәге халыкның социаль-иқтисади ихтыяжларын тәмин итүче гомуми файдаланудагы жирле әһәмияткә ия автомобиль юлларын саклап калу һәм үстерү	
Программаның бурычлары	<p>1. Буа муниципаль районы торак пунктлары чикләрендәге гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юлларының эксплуатация һәм ремонт чараларын башкару юлы белән сакланышын тәмин итү.</p> <p>2. Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияткә ия автомобиль юлларын һәм алардагы ясалма корылмаларны юлларны һәм алардагы корылмаларны карап тоту юлы белән юл категориясенә туры килә торган дәрәжәдә тоту.</p> <p>3. Автомобиль юлларын ремонтлау һәм капитал ремонтлау исәбенә гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының норматив таләпләренә туры килә торган озынлыгын саклап калу.</p> <p>4. Норматив таләпләргә туры килә торган гомуми файдаланудагы жирле әһәмиятле автомобиль юлларының озынлыгын арттыру.</p>	
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2026-2028 еллар. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру 3 (өч) этапта планлаштырыла: 2026 ел, 2027 ел, 2028 ел.	
Программаны финанслау	Финанслау чыганагы	Программаны гамәлгә ашыру еллары

күләмнәре һәм чыганаclarы		2026 ел мең сум	2027 ел мең сум	2028 ел мең сум	Гамәлгә ашыру чорында барлығы мең сум
	Муниципаль бюджет	46 090,93	42 603,4	43 249,1	131 943,43
	Федераль бюджет	-	-	-	-
	Республика бюджеты	-	-	-	-
	Башка чыганаclar	-	-	-	-
	Барлығы	46 090,93	42 603,4	43 249,1	131 943,43
Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре һәм нәтижеләлек күрсәткечләре	<p>Буа ш. муниципаль берәмлегенә торак пункты чикләрендәге гомуми файдаланудагы жирле әһәмияткә ия ремонтланган автомобиль юлларының озынлыгын арттыру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Карлы авылы зиратына керү юлы 2. Төньяк Коммуна урамы 3. Сәйдәшев Усманов (нигезе) 4. Сәйдәшев- Усманов урамнары (өске катлам) 5. Исемсез елга буенча тротуар 				
Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп торуну оештыру системасы	Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Башкарма комитеты				

1 бүлек. ДӘҮЛӘТ ПРОГРАММАСЫН ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНЕҢ АГЫМДАГЫ ТОРЫШЫНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.1. Автомобиль юллары челтәрен үстерүнең Буа муниципаль районы икътисадына йогынтысы

Юл хужалыгы икътисадның үсеше ил икътисадының гомуми торышына турыдан-туры бәйле булган тармакларының берсе булып тора, һәм шул ук вакытта юл хужалыгы, икътисад инфраструктурасының бер өлеше буларак, аның үсешенә йогынты ясый.

Автомобиль транспорты, иң киң таралган мобиль транспорт төрләренең берсе буларак, аларда төрле инженерлык корылмалары комплексы булган автомобиль юлларының үсеш алган челтәре булуны таләп итә. Автомобиль юллары, катлаулы инженер-техник корылмалар буларак, кайбер үзенчәлекләргә ия, атап әйткәндә,:

автомобиль юллары материал һәм күп көч таләп итә торган линия корылмаларынан гыйбарәт, аларны карап тоту зур финанс чыгымнары таләп итә;

башка транспорт төрләреннән аермалы буларак, автомобиль юлы-транспортның барлык төрләре өчен дә аеруча уңайлы, ә аның аерылгысыз элементы — автомобиль юлы — илнең бөтен гражданнына, транспорт чараларын йөртүчегә һәм пассажирларга, һәм жәяүлеләргә дә уңайлы.;

төзелешнең башлангыч бәясе югары булудан тыш, автомобиль юлларын реконструкцияләү, капитал ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту шулай ук зур чыгымнар таләп итә.

Теләсә нинди товар кебек үк, автомобиль юлы да билгеле бер куллану үзлекләренә ия, атап әйткәндә: хәрәкәт итүнең уңайлылыгы һәм уңайлылыгы; хәрәкәт тизлеге: үткөрү сәләте; хәрәкәт иминлеге; хәрәкәтнең экономиялелеге: озак гомерлелеге; тоту бәясе; экологик иминлеге.

Юл хужалыгын финанслау буенча дәүләт эшчәнлегенең бер юнәлеше булып халыкның һәм ил икътисадының минималь һәм чикләнгән финанс ресурслары булганда югары куллану үзенчәлекләре булган автомобиль юлларына булган ихтыяжларын максималь канәгатьләндерү тора.

Юл хужалыгының икътисадка йогынтысын бәяләү икътисадый чыгымнарны бәяләүгә караганда катлаулырак проблемаларны үз эченә ала. Бу берничә сәбәп белән билгеләнә. Беренчедән, юллар челтәренең сыйфат күрсәткечләрен яхшырту исәбенә йөрү уңайлылыгын һәм уңайлылыгын арттыру яисә хәрәкәтнең уртача тизлеген арттыру исәбенә вакытны экономияләү кебек уңай нәтижәләрнең кайберләре акчалата эквивалентта күрсәтелә алмый. Икенчедән, күп санлы гражданнырга кагыла торган транспорт чыгымнарын киметү формасындагы нәтижәне алдан әйтеп булмый. Өченчедән, автомобиль юллары челтәрен камилләштерүгә бәйле кайбер уңай нәтижәләргә икътисадның төрле өлкәләрендә ирешеләргә мөмкин. Шуңа күрә аларны Сан күрсәткечләрендә бәяләү һәрвакытта да мөмкин түгел.

Юл челтәренең торышын яхшырту күрсәткечләре булып түбәндәгеләр тора:

агымдагы чыгымнарның кимүе, беренче чиратта автомобиль юлларынан файдаланучылар өчен;

янәшәдәге территорияләрнең гомуми икътисадый үсешен стимуллаштыру; пассажирлар йөртү өчен дә, юлдагы йөкләр узу өчен дә вакытны экономияләү;

юл-транспорт һәлакәтләре һәм китерелгән матди зыян санының кимүе;

поездларның уңайлылыгын һәм уңайлылыгын арттыру

Автомобиль юлларының социаль әһәмияте түбәндәге күрсәткечләр буенча бәяләнәргә мөмкин: буш вакытны экономияләү, мәшгульлекне арттыру һәм халыкның миграциясен киметү һ. б.

Гомумән алганда, юл шартларының яхшыруы йөк һәм пассажирлар ташуга вакытның кыскаруына китерә (хәрәкәт тизлеген арттыру исәбенә);

ташулар бәясен киметү (ягулык майлау материалларының (алга таба - ягулык-майлау материаллары) чыгымын киметү, юлларның сыйфаты канәгатьләнерлек

булмаганга транспорт чараларының тузуын киметү, хезмәт житештерүчәнлеген арттыру исәбенә);

транспорт белән файдалану мөмкинлеген арттыруга; табигый бәла-казаларның нәтижеләрен киметүгә; юл-транспорт һәлакәтләре санын киметүгә; экологик вазгыятьне яхшыртуга (хәрәкәт тизлеген арттыру, ягулык-майлау материаллары чыгымнарын киметү исәбенә).

Шул рәвешле, юл шартлары илнең икътисадый үсешенең барлык мөһим күрсәткечләренә йогынты ясый. Дөньяның күп кенә илләрендә кризислы икътисадый вазгыятьләрдән чыгу юл төзелеше үсешенән башлана. Бу шулай ук юл хужалыгына жибәрелә торган акчаларның 35-40 процентка яқыны барлык дәрәжәдәге бюджетларга юл хужалыгы оешмаларының тиешле салым түләүләре рәвешендә кире кайтарылуы белән дә аңлатыла.

1.2. Буа муниципаль районында гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерү проблемалары.

Автомобиль юллары әйләнә-тирә мохит, кешенең хужалык эшчәнлегенә һәм транспорт чараларының даими йогынтысына дучар була, нәтижәдә юлларның техник-эксплуатация торышы үзгәрә. Аларның норматив таләпләргә туры килүе өчен юл эшләренең төрле төрләр башкару зарур: автомобиль юлын карап тоту-автомобиль юлының техник торышын тиешенчә тоту, аның техник торышын бәяләү, шулай ук юл хәрәкәте иминлеген оештыру һәм тәэмин итү буенча эшләр комплексы;

автомобиль юлын ремонтлау-автомобиль юлының транспорт-эксплуатация характеристикаларын торгызу буенча эшләр комплексы, аларны башкарганда автомобиль юлының ышанычлылыгының һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикаларына кагылмый;

автомобиль юлын капитал ремонтлау - автомобиль юлының конструктив элементларын, юл корылмаларын һәм (яисә) аларның өлешләрен алмаштыру һәм (яисә) торгызу эшләре комплексы, аларны үтәү автомобиль юлы классының һәм категориясенең рөхсәт ителгән билгеләнгән күрсәткечләре һәм техник характеристикалары чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм аларны үтәгәндә автомобиль юлының ышанычлылыгының һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикаларына кагыла, автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләре үзгәрми;

автомобиль юлын реконструкцияләү-автомобиль юлының, аның участкаларының параметрлары автомобиль юлының классын һәм (яисә) категориясен үзгәртүгә китерә торган йә автомобиль юлына бүлеп бирелгән полоса чиген үзгәртүгә китерә торган үзгәрешләр башкара торган эшләр комплексы.

Юллар челтәренең торышы юлларны карап тоту, ремонтлау, капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү эшләренең үз вакытында, тулылыгы һәм сыйфаты белән билгеләнә һәм турыдан-туры финанслау күләмнәренә һәм финанс ресурсларын чикләнгән күләмнәр шартларында бүлү стратегиясенә бәйле.

Хәрәкәт интенсивлыгының даими үсүе, хәрәкәт составының транспорт чараларының йөк күтәрүчәнлеген арттыру ягына үзгәрүе шартларында юл тармагын финанслауның житәрлек булмавы ремонтта срокларның үтәлмәвенә, ремонтланмаган участкаларның саны туплануына, йөкләнеш нормативтан югарырак булган һәм транспорт - эксплуатация торышы канәгатьләнәрлек булмаган реконструкция үткәргә кирәк булган участкаларның саны артуына китерә.

Буа муниципаль районы буенча күрсәткечләренә яхшырту өчен автомобиль юлларын норматив хәлгә китерүгә бүлеп бирелә торган акчаларны арттыру зарур.

Жирле бюджетта акча булмау сәбәпле, Гомуми файдаланудагы жирле әһәмияткә ия булган автомобиль юлларын карап тотуга акча бүлеп бирү этаплап артачак (ел саен 10-20% ка арту).

Автомобиль юлларында хәрәкәт интенсивлыгының арту темплары, автомобиль юлларының озынлыгы һәм үткөрү мөмкинлегенә арту белән чагыштырганда, авыл жирлегенә автомобиль юлларында аварияләр дәрәжәсе артуга китерә.

Автомобильләрдә пассажирлар йөртүнең фаразлана торган күләмнәрен тәмин итү өчен аларны норматив таләпләргә туры китерү һәм транспорт - эксплуатация торышы таләп ителә.

Транспорт-эксплуатация күрсәткечләре норматив таләпләргә туры килми торган автомобиль юллары бунча башкарыла торган йөк ташуларның үзкыйммәте арта, ә хәрәкәт иминлеге начарая. Югарыда бәян ителгәннәрне исәпкә алып, финанс средстволары чикләнгән шартларда автомобиль юлларының проблемалы участоклары санын мөмкин кадәр киметү максатында алардан оптималь файдалану бурычы тора.

Буа муниципаль районында гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын үстерүдә программ-максатчан методны куллану финанс ресурслары чикләнгән шартларда юл тармагының кичектергесез проблемаларын хәл итүгә системалы рәвештә акчалар җибәрергә һәм барлык дәрәжәдәге бюджетларның тырышлыгын координацияләргә мөмкинлек бирәчәк.

Программа чаралары комплексын гамәлгә ашыру түбәндәге куркынычларга бәйле:

илдә социаль-икътисадый вәзгыятьнең начараю куркынычы, бу икътисад үсеше темпларының һәм инвестиция активлыгы дәрәжәсенең кимүендә, бюджет кытлыгы барлыкка килүдә, юл тармагын финанслау күләмнәренең кимүендә чагыла.;

инфляциянең факттагы дәрәжәсе фаразланганнар белән чагыштырганда арту куркынычы, төзелеш материалларына, машиналарга, махсуслаштырылган җиһазларга бәяләрнең тиз үсүе, бу юл эшләре бәясенең артуына, авыл җирлеге автомобиль юлларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту күләмнәренең кимүенә китерергә мөмкин;

акча чыгымнары нормативлары нигезендә автомобиль юлларын карап тоту, ремонтлау һәм капитал ремонтлау эшләрен финанслауга күчүне тоткарлау куркынычы, бу программаны гамәлгә ашыру чорында авыл җирлеге автомобиль юлларын ремонтлауда тупланган артта калуны сизелерлек киметергә һәм программада планлаштырылган күрсәткечләргә ирешергә мөмкинлек бирмәячәк.

2 бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ, МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ, АНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ СРОКЛАРЫ

Муниципаль программаның максаты Буа муниципаль районының юл хужалыгының өзлексез һәм имин эшләвен тәмин итүдән гыйбарәт. Муниципаль программа максатына ирешү муниципаль берәмлекнең торак пункты чикләрендә гомуми файдаланудагы җирле әһәмияткә ия булган автомобиль юлларын саклап калу һәм үстерү бурычын хәл итү юлы белән тәмин ителә.

Муниципаль программа бурычын хәл итү түбәндәге максатчан күрсәткечләргә ирешү юлы белән тәмин ителәчәк:

муниципаль берәмлекнең торак пункты чикләрендәге транспорт - эксплуатация күрсәткечләренә норматив таләпләргә җавап бирми торган гомуми файдаланудагы җирле әһәмиятле автомобиль юллары озынлыгының өлеше, 20% (2026-22,23%,2027-21,50%):

муниципаль берәмлекнең торак пункты чикләрендәге гомуми файдаланудагы җирле әһәмияткә ия автомобиль юлларында юл-транспорт һәлакәтләре саны янәшәдәге юл шартлары аркасында кими һәм 1 берәмлекне тәшкит итә.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру 3 (өч) этапта планлаштырыла: 2026 ел, 2027 ел. 2028 ел.

3 бүлек. ПРОГРАММАНЫ БУЛДЫРУНЫ НИГЕЗЛӘУ

Буа муниципаль районы Башкарма комитеты программаны җаваплы башкаручы булып тора. Программа чараларын финанслау күләме 131.943, 43 мең сум тәшкит итә.

Программа чараларын гамәлгә ашыру юл хәрәкәте иминлеген арттыруга, торак пунктка транспорт белән барып җитү мөмкинлеген тәмин итүгә юнәлдерелгән.

2026 елга муниципаль программаның төп чаралары исемлеге Кушымтада бирелә торган 1 нче таблицада китерелгән.

4 бүлек. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТЭЭМИН ИТҮ

Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру жирле бюджет акчалары исәбеннән, шул исәптән жирле бюджетларга күчерүләр исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Финанслауның гомуми күләме - 131 943,43 мең доллар. сумлык;

2026 елга план-46.090, 93 мең сум. сумлык;

2027 елга план-42 603,4 мең сум. сумлык;

2028 елга план-43 249,1 мең сум. сум.

5 бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУНЫҢ КӨТЕЛӘ ТОРГАН АХЫРГЫ НӘТИЖӘЛӘРЕ

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру чорында Буа муниципаль районында 2026 елда гомуми файдаланудагы жирле әһәмияткә ия булган 6 627 м2 автомобиль юлы һәм 660 м2 тротуар ремонтланачак, шулай ук юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча чаралар башкарылачак (1 нче таблица).

Бу нәтижәләргә ирешү халыкның транспорт хезмәтләреннән файдалана алу мөмкинлегенә нигезендә хәрәкәт итүгә ихтыяжын канәгатьләндерүне аңлата, бу халыкның тормыш сыйфатын һәм икътисад үсешен билгели торган мөһим Параметрлар исәбенә керә, шулай ук юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча чаралар гамәлгә ашырылачак.

Таблица № 1

2026 елга Буа муниципаль районының юл эшләре программасына кертелгән җирле әһәмияттәге объектлар исемлегенә

№ т/б	Объект исеме	куәте пог.м/кв.м	бәясе, мең.сум
1	2	3	4
Татарстан Республикасының гомуми файдаланудагы җирле әһәмияттәге юлларында юл эшләре программасы (Юллар фонды)			
1.	Карлы авылында зиратка керү юлы	362/3002	19817,00
2.	Төньяк Коммуна урамы	80/800	5600,00
3	Сәйдәшев Усманов (нигезе)	70/455	1592,50
4	Сәйдәшев- Усманов урамнары (өске катлам)	395/2370	10665,00
5	Исемсез елга буенча тротуар	300/660	3564,40
			41238,90
Татарстан Республикасының гомуми файдаланудагы җирле әһәмияттәге юлларында юл эшләре программасы (Юл хәрәкәте иминлегенә кагыйдәләре буенча чаралар)			
1	Жәяүлеләр өчен проекцияле кичү җайланмасы Еремов ур., 148 й.(2 нче лицей)	1 бер.	350,0
2	Жәяүлеләр өчен проекцияле кичү җайланмасы Космовский ур., 89 («Импульс» СК)	1 бер.	350,0
3	Совет урамында ясалма юл тигезсезлегенә урнаштыру	2 бер.	940,00
4	Юл билгеләрен алмаштыру	150 бер.	500,00
5	«Татарстан Республикасы Буа шәһәренең мәктәптән тыш эш үзәге»нә жәяүлеләр тротуарын урнаштыру	370 м	2712,03460
			4852,03460